A°. 1839. N°. 39.

DONDERDAG, den 16den MEI.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Administrative Policie.

De Passage over de *WILLEMSBRUG*, gelegen op den grooten rijweg van *Combé*, te rekenen van HEDEN, gedurende eenige weinige dagen, ter zake van noodwendige reparatien, aan den *Houtenkoker* langs dien weg gelegen, voor *Rij-* en andere *Voertuigen* zullende afgesloten zijn, wordt hiervan aan de daarbij belanghebbenden kennis gegeven.

Paramaribo, den 13 *Mei* 1839.

Namens den Procureur Generaal *a. i.* der Kolonie *Suriname*,

J. VAN LIER,

Adjunct Adsistent

ADVERTENTIEN.

Programma.

Het Departement *Paramaribo* der Maatschappij: *TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN*, den heilzamen indruk bespeurd hebbende, welke de uitschrijving eener Prijsvraag, bij vele ingezetenen dezer Kolonie, heeft te weeg gebragt, waardoor hetzelve met de gegronde hoop zich kan vleijen, ten zijnen tijd, de beantwoording te zullen erlangen, — heeft gemeend ditzelfde middel te moeten bezigen ter bereiking van een doel, waarvan het nut, bij de eenvoudigste voorstelling en zelfs oppervlakkigste overdenking, al dadelijk in het oog moet vallen.

Het is voorzeker niet te ontkennen, dat ervarene mannen in het Moederland, eene groote hoeveelheid Schoolboekjes aan het licht hebben gebragt, die, zoo door doelmatigheid, als door verscheidenheid, wezenlijk uitmunten; van een groot aantal dezer werkjes, wordt op de Scholen in deze volkplanting, tot onderwijs der Surinaamsche Jeugd, gebruik gemaakt, waardoor zij, al zeer spoedig, in de geschiedenis des Vaderlands, in de kennis van deszelfs plaatselijke inrigtingen, voortbrengselen enz. enz., wordt ingewijd.

Bij dit alles evenwel mist de Surinaamsche Jeugd, een Schoolboek, hetwelk, in den eigen zin van het woord, voor dezelve is ingerigt en waaruit zij omtrent haar eigen land, een doelmatig onderrigt kan genieten.

De wensch om in deze werkelijke behoefte te voorzien, heef het Departement doen besluiten de volgende PRIJSVRAAG uit te schrijven:

Een SCHOOLBOEK bepaaldelijk ingerigt voor de Surinaamsche Jeugd.

Het Departement verlangt, dat, in kleine afdeelingen en in wel gekozene zamenspraken, *voor eerst* behandeld worde de geschiedenis dezer volkplanting, van derzelver vestiging af tot op onzen tijd. Men behoort vooral *duidelijk* en *bevattelijk* de zaken voor te dragen en steeds in het oog te houden, dat men voor kinderen schrijft.

en, bepaaldelijk, voor kinderen, die, door middel van zoodanig Schoolboek, in dit vak, *het allereerste onderwijs* moeten erlangen, zoodat geene omstandigheid, hoe ook genaamd als *bekend* mag worden verondersteld. Men vermijde zorgvuldiglijk Staatkundige beginsels aan te halen; men wachte zich wel om de gesprekken te doen bestaan in wijsgeerige aanmerkingen of bespiegelingen, zoo ten aanzien van daadzaken als van heerschende gewoonten, gebruiken en zeden, daar dit alles noodwendig de strekking zoude hebben, om hen, die daarvan gebruik moeten maken, te verwarren en van het eigenlijke doel ten deze af te leiden. Door bevalligheid van stijl en aangenaamheid van voordragt, moet men trachten bij de Jeugd, den lust om veel in dit boeksken te lezen, te onderhouden.

Na de behandeling der geschiedenis, zorge men, *in de tweede plaats*, voor eenen geleidelijken overgang tot de beschrijving van de algemeen bekende voortbrengselen dezer volkplanting, het gebruik hetwelk daarvan wordt gemaakt; de wijze waarop dit geschiedt, enz. om alzoo de Jeugd vroegtijdig te onderrigten ten aanzien van de hoofdbronnen, als ook van de zijtakken, waaruit wij voornamelijk ons bestaan ontleenen; — men houde wel in het oog, dat deze beschrijving almede moet gegeven worden door middel van zamenspraken; dezelve behoort nogtans niet plaats te hebben in eene koude of dorre opsomming van voorwerpen, maar moet, in het geheel genomen, bevatten eene algemeene beschouwing van de ontwikkeling en den verderen loop des kolonialen landbouws, met aanwijzing van de voornaamste voorwerpen die dezelve thans oplevert.

Reeds bij de Inleiding van het boeksken, zoude de aanleiding tot de beoefening van den landbouw, naar de vatbaarheid der Jeugd, kunnen geschetst worden, en ten slotte een voor dezelve geschikt overzigt worden gegeven van de gelegenheid tot uitbreiding des kolonialen landbouws, alsmede van de voordeelen voor algemeene welvaart, die daaruit zouden kunnen ontstaan.

Het Departement looft uit *eene ZILVEREN MEDAILLE*; als mede de Som van *Honderd Gulden in Goud*, benevens *een vereerend getuigschrift*, aan den inzender van de best geoordeelde en goedgekeurd wordende beantwoording dezer Prijsvraag.

Ieder die naar de prijs wil dingen, zal zijne beantwoording in de *Nederlandsche Taal, door eene andere hand dan de zijne geschreven*, vóór- of op den een en dertigsten December dezes jaars, moeten bezorgen, onder het adres van den Secretaris des Departements. Ook zullen de stukken, *niet met den naam der stellers*, maar *met eene spreuk* geteekend worden, welke spreuk insgelijks *door eene andere hand* geschreven, moet gevonden worden op een bijgaand verzegeld biljet, in het welk de naam, de woonplaats en het beroep van den steller vermeld staan.

Voorts zij den Schrijveren berigt dat het bekroonde stuk een eigendom wordt van het Departement, waarvan de Schrijver, door de bekrooning, aan hetzelve eenen onvoorwaardelijken afstand doet, om daarmede en daarvan, met en benevens den naam des Schrijvers, zoodanig gebruik te maken, als het Departement zal oordeelen te behooren. De stukken, aan welken de eerprijs ontzegd zal worden, zullen bij het Bestuur worden bewaard; echter zullen, wanneer derzelver Schrijvers dit binnen twee jaren vorderen, en zij hetzelfde zegel doen vertoonen, waarmede de omslagen zijn verzegeld geweest, die stukken aan hen terug gegeven worden. Eindelijk is het van belang voor de Schrijvers, dat de stukken duidelijk en leesbaar afgeschreven worden, daar het *moeijelijk leesbare* geenen anderen dan nadeeligen invloed op de beoordeeling kan hebben, en het *onleesbare* dezelven daaraan geheel zoude onttrekken.

Paramaribo, den 15 Mei 1839.

Het Bestuur van het Departement voornoemd,

J. ZAAL,
Voorzitter.
N. G. VLIER,
Secretaris.

NIEUWSTIJDINGEN.

(Uittreksels uit de Nederlandsche Dagbladen tot en met den 6 April 1839.)

Duitschland.

FRANKFORT, den 30 Maart.

De *Liebenbürger Bote* van den 12den Maart, schrijft uit Bajda-Hunijad het volgende:

Verleden maand was hier eene vrouw, naast de wieg van haren sluimerenden zuigeling, ijverig bezig met naaijen. Toen het wigtje ontwaakte, legde zij de naald weg, nam den zuigeling aan hare borst, en at, nadat het kind gezoogd was, eene snede van het nevens haar liggende versche brood, doch voelde bij het doorslikken der laatste bete eene stekende pijn in de keel, over welke zij zich aan haren man beklaagde, toen deze van zijnen arbeid te huis kwam. Toen zij later de weggelegde naald zocht, om haar naaiwerk weder op te vatten, was deze nergens te vinden. Des nachts leed zij aan eene stekende pijn in de borst, die echter tegen den morgen geheel bedaarde. Drie dagen later, juist toen, in tegenwoordigheid van verscheidene geloofwaardige personen, zij haar kind weder aan de borst legde, hield het plotseling op met zuigen en liet de borst varen, uit welke, tot verbazing van alle aanwezigen, een dunne gave draad kwam uitsteken; toen nu de vrouw den draad verder voorttrok, kwam ook de daaraan gestokene, drie dagen geleden vermiste en werkelijk reeds verroeste naald voor den dag. De vrouw bevindt zich overigens volkomen wel.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 1sten tot en met den 30sten April 1839, zijn ingeschreven, als:

BEVALLEN: Hanna Ulziel, Echtgenoot van Daniel Mozes Fernandes, zoon. — Marianna Lobato, zoon. — Jacoba Henriette Brink, zoon. — Anna Salomon Machielse, Echtgenoot van Eliazer Benjamin de Vries, zoon. — Henrietta Christina van Auca, zoon. — Maria Elisabeth Kraus, zoon. — Kwassiba van la Parra, zoon. — Dorothea Rebecca Saffin, zoon. — Rebecca Emanuels, Echtgenoot van Mordechai Tama, zoon. — Jeannette Pieterse, Echtg. van Johannes Adriaan Roos, zoon. — Johanna van Amand van Adler, zoon. — Rebecca Alvares, Echtg. van Jacob Barend de Vries, zoon. — Maria Elisabeth Esser, Echtg. van Johann Hendrik Lohman, dochter. — Geertruida Carolina van der Spa, dochter. — Wilhelmina van Lucia van Buttner, zoon. Louise Caroline Remij, Echtgenoot van Mr. Juriaan Francois Jacobs Brunings, zoon. — Susanna Elisabeth Vriesde, zoon. — Wilhelmina Johanna van der Goes, Echtgenoot van Mr. Carel Anthonij Marchant, zoon. — Anna Catharina Elberg, Echtg. van Louis Johannes Marcus, zoon. — Jansie Heijdorn, zoon. — Helena Emeij, zoon. — Carolina Sara Stolkwijk, dochter. — Jacoba Josina van Oudshoorn, Echtgenoot van Johann Hendrik Epping, dochter.

LEVENLOOS GEBOREN: Het Kind van het Vrouwelijk geslacht van Esther Lobato, Echtg. van Joseph Gabaij Fonseca Fernandeszoon.

OVERLEDEN: Carel Lodewijk Wathuis, 1 j. en 4 maanden. — Johannes Theodorus Heilbron, 34 jaren. — Johannis Francis, zoon van Sallij, Marie Gomperts, ruim 2 maanden. — Willem Ezechiel, naar gissing 56 jaren. — Abraham Jan Alexander Baukier, 1 maand en 15 dagen. Henrich Balser Schäffer, 61 jaren. — Johannes Frederik Becker, 49 jaren. — Henrij Jacques Arbous, 59 jaren. — Carel Maij, 34 jaren. — Mozes Mozes Nahar, 5 maanden. — Johannes Eugenius Wildanger, 21 jaren. — Karel Hendrik, zoon van Elisa Eloekmina, 4 jaren en 6 maanden. — Blanca da Costa, 52 jaren. — Hans Sollander, 47 jaren. — Carolina Huibrechts, 2 jaren. — Julia Isaak Salomons, 6 maanden. — François, zoon van Catharina van Adjuba van Wind, 1 jaar en 10 maanden. — Rosa van Poppelman, 58 jaren. — Cornelis Hendrik Pieter Jan van Heijningen, 35 jaren. — Elisabeth Louisa van Walbach, 53 jaren. — Richard Lodewijk, zoon van Louis Johannes Marcus en Anna Catharina Elberg, 1 jaar en 10 maanden. — Adriana Christina, dochter van Mimie van Elsperman, 2 maanden. — Rachel Abraham Haim Fernandes, Huisvrouw van Abraham Haim Fernandes, 36 jaren. — John Wilson, 40 jaren. — Marius Bernard Errich, zoon van Henrietta Bleij, 13 j. — Hendrik Francois, zoon van Jansie van Samuel Fernandes, 5 maanden. — Petrus Nicolaas de Haan, 52 jaren. — Marianne Jeanette Boon, Wed. van Volkert van Halm Jacobzoon, circa 50 jaren.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 10den dezer, het Schip Heppens, Kapt. G. D. Swart van Amsterdam; hebbende 32 dagen reis.

UITGEKLAARD.

Den 6den, het Schip Anthonia, Kapt. E. Speelman, naar Amsterdam; lading: 233 vaten Suiker en 20 balen schoone Katoen.

Den 10den, het Schip de jonge Lodewijk Anthonij, Kapt. R. Tjebbes, naar Amsterdam; lading: 564 vaten Suiker, 14 balen heele- en 2 dito geb. Koffij, 56 balen schoone- en 1 dito vuile Katoen en 4 balen ongepelde Rijst; Passagiers: Ferdinand Cordua en Echtgenoot, M. Kerster, J. F. de Rooij, C. A. Richter, D. J. Sanches en de minderjarige J. W. Engelbrecht.

Idem, de Engelsche Sloep Sylph, Kapt. J. G. Caple, naar Berbice.

Idem, de Fransche Schoener l' Aurora, Kapt. M. Giaïmo, naar Cayenne.

Den 11den, de Nd. Am. Brik Spartan, Kapt. P. Swinson, visa Nickerie naar Boston; lading: 16 vaten Malassie en diverse Plantaadje Goederen.

Idem, de Nd. Am. Brik Garnett, Kapt. H. Hodge, naar Boston; lading: 238 vaten Malassie.

Den 13den, het Schip Clasina Adriana, Kapt. A. P. Havinga, naar Amsterdam; lading: 455 v. Suiker, 52 balen schoone- en 2 dito vuile Katoen, 42 balen heele en 3 dito gebroken Koffij en 556 ponden oud Koper; Passagiers: de Heeren G. H. Ruve, John Holliday en Dirk Hendrik Ohlmeijer.

Gedrukt bij de Erven J. BRINK.